SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2428

av Gustaf Lantz (S)

En nationell kollektivtrafikbiljett enligt tysk modell

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över förutsättningarna för att verka för en nationell samordning mellan Sveriges regioner i syfte att införa en gemensam kollektivtrafikbiljett med nationell giltighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Klimatkrisen är här. Redan idag dör människor i stor omfattning på grund av den mänskliga påverkan på klimatet. Vi har ett ansvar att göra vad vi kan för att undvika ännu högre temperaturhöjningar.

En viktig nyckel för att få ned koldioxidutsläppen är att göra det enklare att resa hållbart. Ett hinder för detta är att det ofta är komplicerat och dyrt att resa över regiongränser eftersom resenärer möts av ett system som är uppdelat mellan 21 regioner med olika biljettsystem, priser och villkor.

För den som regelbundet reser över länsgränser kan kostnaderna bli betydande samtidigt som biljettköp och reseplanering ofta upplevs som komplicerade. Detta riskerar att minska kollektivtrafikens attraktionskraft i relation till bilens.

I Tyskland infördes år 2023 en så kallad ”Deutschlandticket”, en nationell månadsbiljett som gäller i lokal och regional kollektivtrafik över hela landet. Reformen har gjort det enklare att resa kollektivt, sänkt trösklarna för nya resenärer och bidragit till ett mer sammanhållet transportsystem.

Sverige bör inspireras av denna modell. En svensk nationell biljett, en "Swedish Ticket", skulle kunna ge obegränsade resor i regional och lokal kollektivtrafik i hela landet till ett enhetligt och lättbegripligt pris. Biljetten skulle kunna omfatta regionaltåg, pendeltåg, tunnelbana, spårväg och busstrafik, medan kommersiell fjärrtrafik fortsatt kan hanteras separat.

Eftersom kollektivtrafiken i Sverige är ett regionalt ansvar krävs en nära samverkan mellan staten och regionerna. Regeringen bör därför ta initiativ till en nationell process för att utreda hur ett gemensamt biljettsystem kan etableras, hur intäkter kan fördelas mellan regionerna och vilka finansieringsmodeller som kan användas för att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Genom att samla Sverige kring ett enkelt och sammanhållet biljettsystem för kollektivtrafiken kan fler människor välja hållbara resor samtidigt som tillgängligheten förbättras i hela landet.

Gustaf Lantz (S)